

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and

Addressed of above officers:

82 Cortlandt Street, Borough of Man-

hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in

Canado \$3.00

pol leta 1.50

leto za mesto New York 4.00

pol leta za mesto New York 2.00

Evropo za vsi leta 4.50

pol leta 2.50

etetrletna 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemljeno nedelj v praznik.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and

Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brem podpis in osobnosti se ne

prihobajojo.

Denar naj se blagovno pošljati po

Money Order.

Pri spremembni kraju naročnikov pro-

sim, da se nam tudi prejšnje

bivališče naznam, da hitreje

najdemo naslovnik.

Dopisom in pošljatvam naredite ta

naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

144

Zrtvovani -- in zakaj?

Velika zmaga Angležev nad nemškim brodovjem v južnem Atlantiku ni tako pomembna, ako je to premotri v luči dejstva. Kadar je bil ljubi Bog še vedno z ono armado, ki je bila številnejša in boljše oborožena, so bili tudi v tem slučaju dalekosežni topovi angleških dreadnoughtov in superdreadnoughtov oni, ki so zmagali. Vsled tega je več kot vrjetno, da so morali nemški mornarji v hladni grob v valovih, ne da bi jim nudila najmanjša prilika za obrambo. V drugačnem slučaju bi bilo nemogoče, da bi bile angleške izgube tako majhne kot se poročalo.

Ako se potrdijo vesti, ki prihajajo sedaj izključno iz angleških virov glede poteke pomorske bitke ter glede nemških izgub, potem je izgubilo kakih 2500–3000 mladih ljudi življenje. Res je, da umre na bojnih poljih Evrope, prepojenih s krvjo, dannadan večje število upapornih slovenskih bitij, a kdo si upa tajiti, da obstaja med tem umorom in smrto onih razloček, večji kot ocean, ki jih loči! Mornarji na nemških križarkah so umrli, ne da bi s svojo smrtno niti najmanj koristili stvari, kateri so služili. Nih življenje se je stavilo na kočko, dasiravno se v odločilnih krogih natanko vedeli, da jih Angleži lahko uničijo, kadar hitro to le resno hočejo.

Aki se je pa vsled tega kaj izprenil položaj Nemčije v vojni? Ali se je upala le ENA nemška ladija pričetkom avgusta, po napovedi vojne, zapustiti kako domače ali neutralno pristanišče? Nasprotno, ali je bila Anglija vsled tega vznešenjana njene trgovske mornarice tudi najmanjše vezana v svojih vojaških operacijah? Ali je pa morda nemški generalni štab celo misil, da bo s to takтиko ustrahoval in spravil v zadrgo Anglijo?

Vodilni može v nemški mornarici so vse preje, le neumni ali naini niso... Prav tako jasno pa je bilo, da je Anglija, ki še vedno neomejevo obvladuje morja, lahko uničila majhno brodovje, kakov hitro je mislila, da je prišel za to pravi čas. Čas pa je prišel, ko je nemško brodovje — prav tako kot sedaj brodovje admirala Stardejana — s svojimi večjimi in dalekosežnimi topovi uničilo angleške bojne ladije, stoječe pod povljetvom admirala Cradocka. Takrat pa je bil le slučaj, dočim je bil sedaj naravnih potek stvari, kajti Anglija je bila v stanu poslati na katerokoli točko zemlje bojnih ladij, kolikor jih je hotela.

Teh 3000 mornarjev je umrlo — vsaj tako pravijo — za domovino. Ali bi bilo veliko boljše, če bi se jih pustilo živeti za domovino! Ali bi ti hrabri mornarji storili veliko več za slavo nemškega imena, ako bi se jih rešilo s tem, da bi se poslalo bojne a-

dije v nevtralna pristanišča? S ka se je ne udeleži, bo moral plati svojo smrtno niso, kot že omenjeno, prav ni storili za domovino, vprašnike! — Ivan Arh, tajnik.

Verona, Pa. — Delavske razume se so tukaj pri nas skrajno slabе. Pred kratkim časom so se na trinjili s štirinajsturnim delom, sedaj pa delamo le tri dni na teden in to samo po sedem ur. Brezposelnih je tukaj veliko število, zato pa ne svetujem nikomur se soditi. Ker imamo čas, se pogovarjam o evropski vojni. Kar se mene tiče, se popolnoma strinjam z g. I. Blatnikom, ki nam je tako lepo pojasnil celo zadevo in želim, da bi se kmalu zopet kaj oglasil. Pozdrav! — Mihail Lenarčič.

Bulgar, Pa. — Iz te naše naselbine se le redkokedaj čita kak dopis. Dela se slabo. Dosedaj smo delali po tri do štiri dni na teden, zanaprav bomo mogoče pa samo po en ali dva dni na teden. Sem ne svetujem nikomur hoditi. Glede evropskega klanja je skoraj vsak drugacni misli. Nekateri držijo z Avstrijo, drugi pa z zvezniki. Jaz se pa strinjam z gesmom: "Doli z orojem!" Doli z vsem onimi, ki so povzročili to strašno klanjanje! Kje je pravica, da mora toliko družin žrtvovati svoje sinove za prokleti militari? Kaj dajo države svojim narodom? Tisto, kaj jim dajo, so le drobtine, stokrat poplačane z visokimi davki. Dokler se ljudje ne bodo izpametovali, tudi vojn se ne bo konča. Pozdrav! — Frank Glič.

Aliquippa, Pa. — Delavske razmere se še niso prav nič predlagile in tudi mislim, da se še ne bodo tako hitro. Gospodom kapitalistom se ni zadostiti revščine. Oni nimajo stra za delavsko razred. Kar se tiče društev, smo tudi dobro preskrbljeni. Rojakov je tukaj precej oženjenih, kateri imajo nekateri prav licenca posestva, kakor Jakob Driglin, Tony Zagar, Joe Žagar in John Ogrizek, posestnik in mesar. Dosti je tukaj prav krepkih slovenskih fantov, ki se zelo zanimajo za dekleta. Pečljarske klube še nima, pa kakor kaže, ga bomo moralni kmalo ustanoviti. Te evelice, ki med namn evitetjo, so nevratne. Če ima človek kaj srče pri eni ali drugi, ga zasledujejo kakor v vojnem času. Ceravno se slabo dela, vendar so se nekateri rojaki preskrbeli z zlato vinsko kapljico, za katero se marsikatemremu zahvaljujem. V prijateljskih krogih pri vinski kapljici bi se moralno slišati tudi kako lepo ubrano narodno pesem po staro slovenski navadi. Bolje bi bilo s tem doseči, da se bo število takih slučajev čim bolj zmanjšalo.

Nevarnost takih katastrof je seveda največja v onih distriktil New Yorka, kjer stanujejo ljudje, ki ne govore angleščini. Departement pride s temi ljudmi zelo tisto, da so zastonj skušale pobegniti po stopnjach. En član družine se je rešil na ta način. V staril temenje hišah so rešilne lestvice v slučaju ognja veliko bolj uspešno sredstvo za beg kot so pa stopnice.

Ob tej prilici opozorja departement še enkrat vse, ki žive v temenje hišah, na svarila, katera je že neštetokrat izdal.

Zrtve ognja na izločni 29. cesti bi se bilo lahko vse rešilo, aki bi uporabili pri beginu gorečega poslopja rešilne lestvice, mesto da so zastonj skušale pobegniti po stopnjach. En član družine se je rešil na ta način. V staril temenje hišah so rešilne lestvice v slučaju ognja veliko bolj uspešno sredstvo za beg kot so pa stopnice.

Nevarnost takih katastrof je seveda največja v onih distriktil New Yorka, kjer stanujejo ljudje, ki ne govore angleščini. Departement pride s temi ljudmi zelo tisto, da so zastonj skušale pobegniti po stopnjach. En član družine se je rešil na ta način. V staril temenje hišah so rešilne lestvice v slučaju ognja veliko bolj uspešno sredstvo za beg kot so pa stopnice.

Naš nasvet je, da naj se vsak informira, na kak način bi pobegnil iz stanovanja v slučaju požara. To mu lahko prihrani veliko nepotreben bolesti.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y. — Pretečeno soboto, dne 5. dec., se je vršila glavna mesečna seja slovenskega podpornega društva sv. Jožefa št. 57 K. S. K. J. v društvenih dvorani v Brooklynu, pri kateri se je po rešitvi dnevnega reda izvolil sledje odbor za leto 1915: predsednik Josip Cvetkovč, 328 Bond St.; podpredsednik Matija Cvitkovč, 16 George St.; tajnik Gabrijel Tassotti, 423 Throop Ave.; glaglajnik Anton Cvetkovč, 440 Union St.; zastopnik John Cvetkovč, 317 Bergen St. (Vsi v Brooklynu, N. Y.) I. nadzornik Josip Pogačnik, II. nadzornik Jurij Slatič, III. nadzornik John Podboršek. Toliko naznanje člana društva sv. Jožefa, kateri niso bili pri seji 5. decembra. — G. Tassotti, I. tajnik.

Whitney, Pa. — Iz dopisov, ki jih današnji čitalci, je razvidno, da so povsod slabe delavske razmere. Tukaj delamo po pet dni v tednu, zaslubi se pa komaj toliko, da je za hrano; za ječmenovcem nam seveda nič ne ostane. Kjer sta prej delala dva delavca, delajo sedaj štirje ali pa še celo šest. Salamensko velike vozove moramo nalagati za borih trinajst grošev. Sem ne svetujem toraj nizkomur hoditi. Ko se bodo kaj razmere, so mora zaradi dveh krovnikov, kar je zelo obiskovati. Dne 29. novembra zjutraj se je ponesrečil Amerikanec Richard M. Baker, star 32 let. V pjanosti je padel preko okrajnega mosta, ki je visok kakih 40–50 čevljev. Zlomil si je vrat; bil je na mestu mrtev. — M. Stružnik.

Kongresnik Payne umrl.

Washington, D. C., 10. dec. — Kongresnik Sereno E. Payne iz Auburn, N. J., je danes ponocni umrl. Zadeba ga je srčna kap.

Carranzisti proti Torreou.

San Antonio, Texas, 10. dec. — General Alfonso Vasquez prodira z 8000 dobro izvežbanimi vojaki proti Torreou.

Bogata žetev bombaža.

Washington, D. C., 10. dec. — Združene države imajo zaznamovati v tem letu najbogatejšo žetev bombaža, kar jih pomni zdovina. Pridelalo se je več kot 16,000,000 žabov.

— vsaj tako pravijo — za domovino. Ali bi bilo veliko boljše,

če bi se jih pustilo živeti za domovino! Ali bi ti hrabri mornarji

ne storili veliko več za slavo nemškega imena, ako bi se jih rešilo

s tem, da bi se poslalo bojne a-

Pisma iz domovine.

Ljubljana. — Sedaj sem pri vojakih, in sicer pri topničarjih. Prej mi ni bilo mogoče pisati. V par dneh bom tudi jaz moral iti v Galicijo na bojišče. Na vse načine sem se skušal izogniti, pa ni šlo. Drugega

ne radi teh par zarez na obrazu, ki si jih dobil?" Tu je ulane pogledal začudeno oficirja in zajejal: "Kaj še? Kaj so meni mar udare! Moj konj, moj konj, tega so mi ubili kozaki!" In jikal je naprej, kakor da bi izgubil svojo mater ali pa kakega drugega prijatelja...

Zanimivo prerokovanje.

Neka nemška stoletna praktika je primela že pred leti za l. 1914. zanimivo prerokovanje. Prišel bo čas, ko bo postal svet zelo brezbožen. V mesecu maju se bo pravljala vojska, toda bo še čas. Mesec junij bo na vojsko vabil. Julij bo tako krut, da bodo morali mnogi vzeči slovo do žen in otrok. V avgustu se bo na vseh straneh silšalo o vojski. September in oktober bosta prinesla veliko preljite krvi. Novembra se bodo videle čudovite stvari. Ob ženju pa se bo pelo o miru.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. Z., Cleveland, O. — Kjer se je spor začel, naj se preneha. Pošljite dopis A. S.!

Rad bi zvedel za naslov ANTONA HRVATINA. Nahaja se nekje v Mayburgu. Prosim cenj. rojake, če kdo v njegovem naslovu, da ga mi naznam, ali pa naj se sam oglasi. — August Štokelj, Box 250, St. Marys, Pa.

Dolga Poljana.

Najprej ti želim vse najboljše, kar ti poželi sreča na tem svetu. Odkar sem jaz doma, se je v Evropi marsikaj izpremenilo. Vojsko je pretresla celo Evropa. Avstrijo in še mene povrnil. Nočem ti pisati, kako je v Avstriji, in tudi ne morem. Lahko si misliš, kakšne razmere so zavladala. Odkar sem pod vojaško komando, se nič več ne smejem. Tudi mene so poklicali v Galicijo nad Rusa. Morego se ti dozdeva, s kakšnim veseljem sem šel. Rus nas je že čkal na meji, nakar smo se zgrili na življenje in smrt. Zadaj nismo nobeden ostati, ker je bilo vedno dosti takih, ki so nas takoj napisali. Bojeval sem se toliko časa, dokler me ni 9. septembra dopoldan zadelka ruska kroglica in mi za blagov domovino prevrnila nogo. Sedaj se že tretji mesec zdravim, ko bom pa zdrav, me bodo poslali zopet nazaj. Tukajšnji casopisi pišejo, da smo imeli dobre uspehe in da gre vse po našem načrtu. Natančno pa nista sar ne vem. Tisti, ki ima deuar doma, ga prav polahko rabi, tisti, ki ga ima v hranilnici, ga pa sploh ne more dobiti. Pozdrav! F. Z.

Gorenje Sušice.

Gričar je ranjen na levi nogi in je prišel za štirinajst dni domov. Za Stranovega Martina se ne ve, če je živ ali mrtev. Ravbarjev (Šiškarjev) Jože iz Jurke vasi je zaprt v Parizu. Tisti čas, ko je bil napovedana vojna, je namreč potoval iz Amerike v domovino, pa so ga Franci vjeli in zaprli kot vojnega jetnika. Stran je umrl, sedaj je Polde za gospodarja. Skorajgotovo bo moral tudi oniti...

Washington postane "suh".

Washington, D. C., 10. dec. — Senator Thompson iz Kansas je vložil danes v senatu predloga, ki prepoveduje prodajo opojnih pijač na treh do šest mesecev, potom dopisovanja pišite po pojasnila.

POZOR, ROJAKI!

Rojakom širom Amerike naznam, da imam v zalogi importirane kranjske jaslice. Cena je 60¢. Nadalje prodajam žepne zapisnike v platno vezane po 15¢, v usnje vezane po 20¢.

Za obilo naročil se priporočam.

ALOIS GREGORIN,

— slovenski knjigovez, —

13 Delta Place, Glendale,

Brooklyn, N. Y.

(7–11 v sob.)

Zelim zvesti za naslov svoje sestre ANTONIJE LADIČ, omoržena Kresovic. Doma je iz Rade pri Novem gradu na Primorskem. Svoječasno je bival

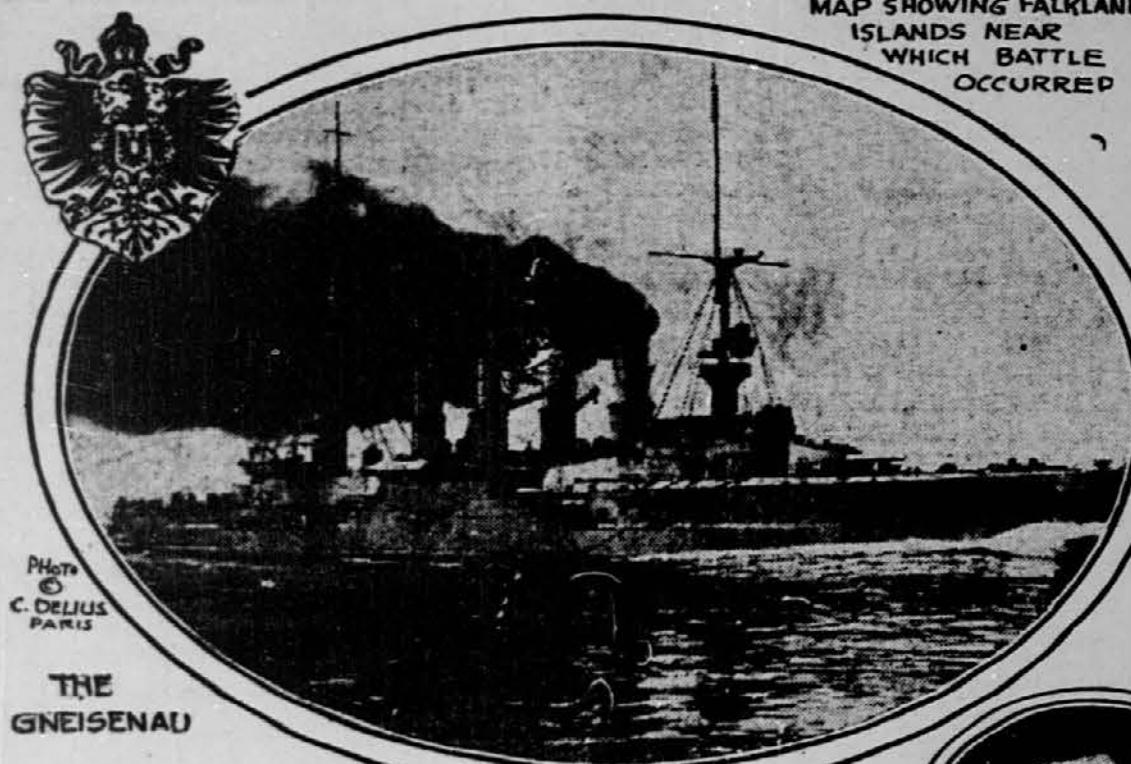

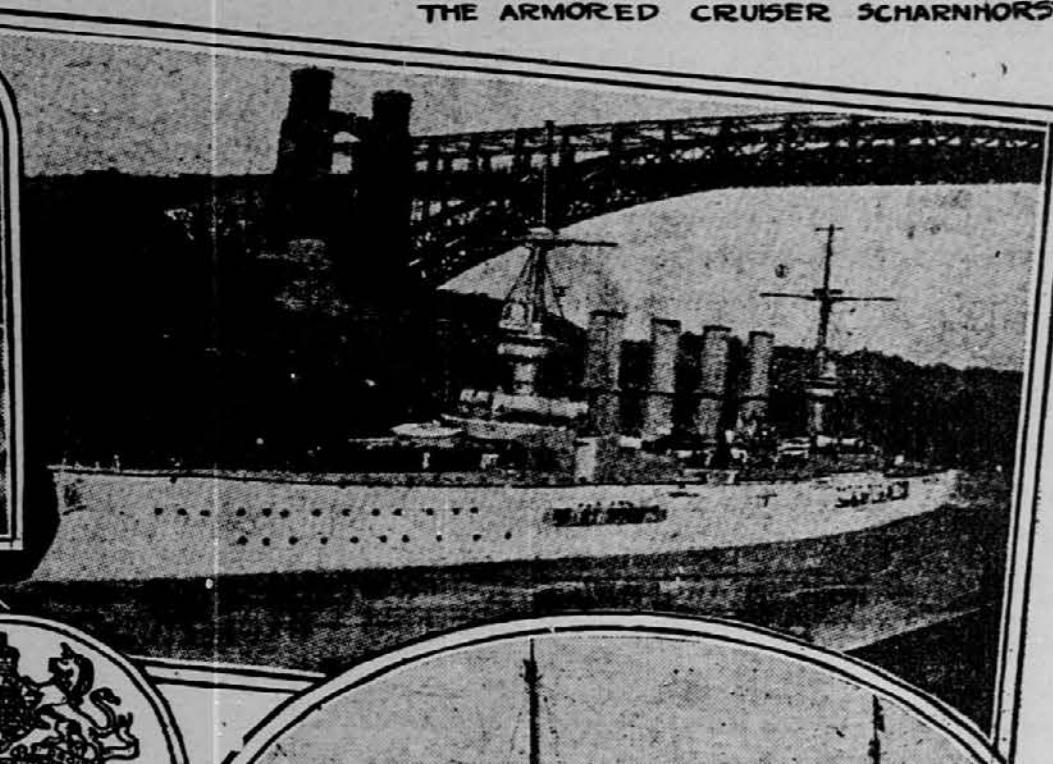
Photo C. DELIUS PARIS

THE GNEISENAU

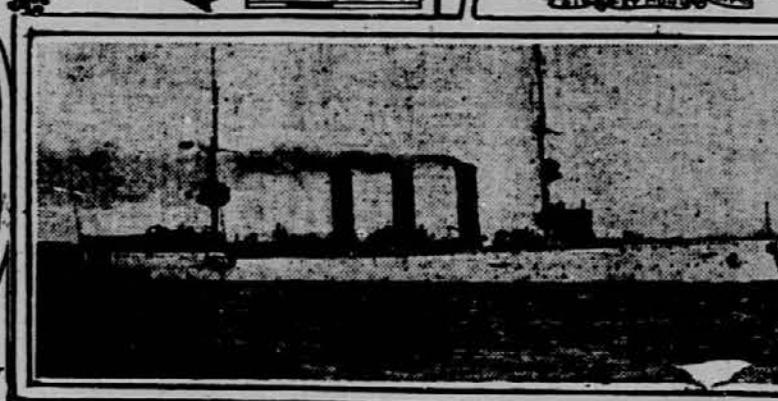

ADMIRAL VON SPEE

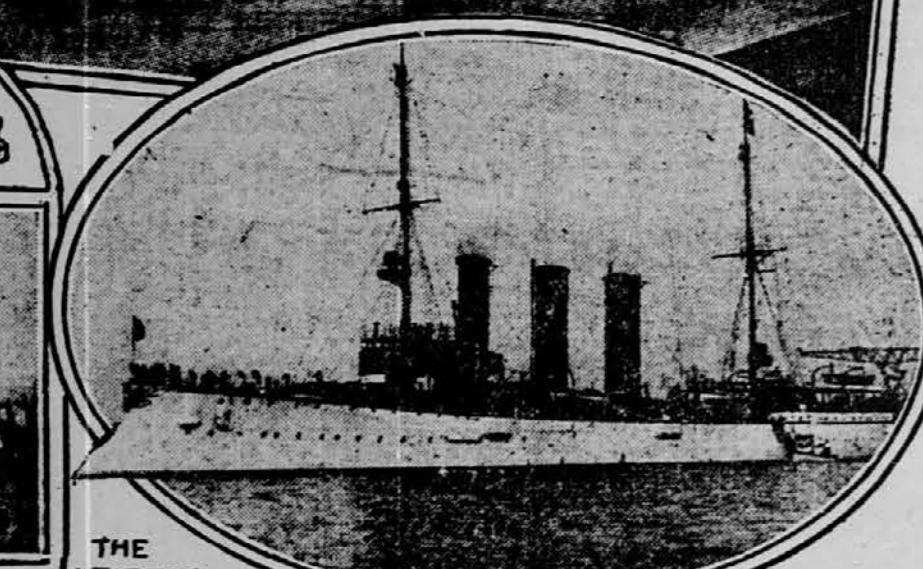
COURTESY BY BROWNS, LTD.

VICE ADMIRAL SIR F.C.D. STURDEE

THE DRESDEN.

THE LEIPZIG

Slika nam kaže štiri nemške bojne ladje, ki so bile zapletene v boj ob priliki pomorske bitke pri Falkland otočkih v južnem Atlantiku. Na lev strani zgoraj vidite križarko "Gneisenau", ki se je potopila po peturnem boju. Sredni slike vidite obris pozorišča, kjer se je zavrhil spodaj ter sliko admirała Spee, ki je poveljeval nemškemu brodovju ter najgorj tudi sam našel smrt v valovih. Na desni strani opazite oboroženo križarko "Scharnhorst", ki se je potopila po triurnem boju. Slika je bila napravljena, ko je vozil "Scharnhorst" skozi kielski kanal. Spodne slike kažejo poveljujočega angleškega admiraala Sturdeeja ter nemški bojni ladji "Dresden" in "Leipzig". Slednja je bila potopljena na begu, dokler se nahaja "Dresden" še na begu ter jo nasledujejo angleške križarke.

Mnenja naših čitateljev o evropskem položaju.

Ali smo domoljubi, ali sovražniki domovine?

Svobodoljubni Slovenci se veliko prepriamo o bodoči usodi naše nesrečne domovine Slovenije. Nekaj oseb je, katere imenujejo nas, ki se nikakor ne strinjamamo s farizejsko politiko Avstrije, izdajice svoje domovine, Ruse, Srbe in nem kaj še vse. Vsled tega moramo sili dolžnost in domoljubje, da to stvar nekoliko pojasmim, ki so na potu zmote in sledote.

Avstrija za svojo domovino, ki je v resnici le tatica naše svobode in veden najhujši sovražnik. Smošno, da nekateri ne morajo tega sprevideti, da volk ne more biti nikoli pastir, ravno tako kot Avstrija ne naša domovina.

Le poglejmo malo nazaj, kako je skrbela Avstrija za nas! V času turških pohodov v slovenske dežele, so bili Slovenci vedno privati, ki so pretakali svojo kri-Bratini so se moralni sami. Delali so raboto in plačevali davke. Vlado in svoj dom, svojo rodno grudo, kjer je prvič zagledal luč sveta, svoj narod in jezik! Ljubezen se izraža pri vseh ljudeh s tem, da obožujemo bitje, katero ljubimo, da želimo temu bitju vse dobro, da temu ljubljenemu bitiju po naši moči pomagamo v sreči in nesreči ter ga zagovarjamo pred obrekovalci. Ravnamo se torej po tem! Ako pa ravnamo nasprotno, kot nam vejejo ljubezen, smo pa sovražniki. Ali imamo mi Slovenci svoje domovino? Gotovo da. Naša domovina je Slovenija, to je zemlja, na kateri se govorja naš preljubljeni materni jezik, kjer so delali naši pradede dolga stoletja in kjer se danes obdelujejo naši očetje zemljo, da si v potu svojega obrazu zaslužijo borno skorje kruha. **Kdo je pa gospodar naše tužne domovine?** Se li pretak po žilah gospodarja naše domovine bratska slovenska kri? Gospodar naše domovine je žalibog Avstrija, katero vladata tuja, ohola, nam že tisoč let sovražni kri. Vlado, ki misli, da je Avstrija naša domovina, se prokleti moti! Naša domovina je Slovenija in njo moramo ljubiti. Ali je vprašal, kdaj kdo naši pradede, če hočejo imeti Avstrijo za svojega gospodarja? Nikoli nikdo! Naši pradedi so bili prisiljeni sužnjevati, ker niso imeli dovolj moči v sebi, da bi se zmagli braniti premiči. Kdo je že posabil na kmetske upore, ko so se hoteli naši pradede osvoboditi sršenjskih spon! Premič jih je premagala, voditelja se je pa postavilo na razbeljeni prestol ter se mu dalo na glavo razbeljeno krono, da je umrl v strašnih mučkah. Mnogi hočejo pozabiti to danes, da so naši pradede ljubili svojo zasluženo domovino in prostost bolj, kakor mi, ki se imenujemo že kulturni narod! Sram nas mora biti pred našimi preprostimi prededi, ki se niso razumeli na drugo kakor na plug, toda imeli so pa več čuta za svobodo in domoljubje, kakor ga imamo mi, njihovi krvni potomci. Naši pradedi so znali ločiti Avstrijo od domovine, oni so vedeli, da je njihova domovina Slovenija, Avstrija pa sovražnik. Med tem so potekla stoletja. In danes najdemo ljudi, ki hočejo imenovati lja. Le poglejte po železniških po-

stajah po slovenskem Štajerskem. Povod se šopirijo sami Nemci, Slovenci so skoraj bila vrana. Premislite rojaki in sodite sami, je li to pravica. Zato se ne smemo čuditi, da je razmeroma toliko Slovencev v Avstriji, koliko se jih pa razprši po svetu, za katere sploh ne vemo. Tu sem le malo navedel za vzgled. Ko bi hotel navesti vse krivice, katere nam je Avstrija že prizadala in katero nam še dela, bi lahko napisal večjo knjigo kot je sveto Pismo.

Vsakemu je znano, da so poglavili ravno Slovence prve pred ruske topove. Res čudno je, da se še najdejo ljudje, ki vzlje vsem prizadanim krivicam imenujejo Avstrijo še vedno svojo domovino. Bodimo torej domoljubi svoje nesrečne domovine Slovenije in upajmo, da bo videla kedaj boljše dneve, ter se spomnimo tudi s prispevki na sirote, na naše slovenske krvne brate v Sloveniji. Pomislimo, da omi niso krivi sami sedanje bede, ampak naš najhujši sovražnik, oholi Nemci, — Avstrija.

Domoljub.

Iz Milwaukee, Wis., pišejo: V štv. 283, "G. N." ste priobčili odgovor na izvajanje Mr. Blatnika. Poleg je bila opomba uredništva, v kateri vprašuje, kaj se mora imeti posamezniki. Na vprašanje vam odgovarjam sledete: — Mi se popolnoma strinjam s chicaninskimi dopisniki. Sramoto za vse one, ki so rojeni na slovenskem Štajerskem, Kranjskem, Primorskem ali Koroskem, ki čutijo drugače! Nepotrebno je trditi, da smo vsi narodi zastopani tukaj v Združenih državah. Mr. Blatnik pravi, da je sramoto na Slovanov velika nevarnost, sta napovedali Srbiji vojno z namenom, da uničita vse, kar je slovansko. Ce tudi premagata malo Srbijo, nikakor ne bosta mogla premagati velikanske Rusije. Vsak Slovan, ki se bori pod avstrijsko zastavo, se bori proti Slovanom, proti svojim koristim.

Franca Ferdinandu in njegove soproge. Anarhisti in studenti so že pomorili dosti cesarjev in kraljev, cesarje, kralje, predsednikov republik itd. pa dosedaj ni prišlo zaradi take stvari še nikdar do vojne. Kaj je več vredno? Dve osebi ali pa na tistoče vojakov? V ciganskij Avstriji tako zanjujejo naš narod, kot so zanjujevali Judje Kristusa na krizu. Od severa nas preganjajo Nemci in Madžari, od juga pa Italijani. Najbolj nas pa preganja sama avstrijska vlada. Ko sta videli Avstrija in Nemčija, da jima preti do Slovanov velika nevarnost, sta napovedali Srbiji vojno z namenom, da uničita vse, kar je slovansko. Ce tudi premagata malo Srbijo, nikakor ne bosta mogla premagati velikanske Rusije. Vsak Slovan, ki se bori pod avstrijsko zastavo, se bori proti Slovanom, proti svojim koristim.

Slovani smo pod avstrijsko vladom podobnou enemu, ki nima svoje lastne hiše. Mesece za mesecem, leto za leto mora plačevati najemino, pa vseeno ni nikdar govoril hiše. Tako je z nami v Avstriji. Leto za leto plačujemo davke, do tega pa nimata nikake koristi, pač pa celo vrsto krivic.

Ce gospodarju ne more plačati najemnine, te izžene, če ne daš Avstriji vsega ali pa še več, kar od tebe zahteva, odidi lepo s trebuham za kruhom.

Tisti narod, ki nima od svoje vlade nobene pravice, je njen suženj.

Sedaj je napočil čas, da lahko stavimo svoje zahteve, da lahko plačamo stoletne račune! Slovan na dan!

Cititam "Glas Narodu", ker je zavzel tako stališče. Le tako naprej do cilja!

Dopisnika uredništva. — Dopisnika in ostale čitalce bo gotovo zanimalo, če povemo dve novici, kateri smo pred kratkim dobili iz Avstrije. 1. Vlada je prepovedala v Celju (ki po našem mnenju ni turško mesto) razobešati slovenske zastave in nositi pri sebi slovenske trakove. 2. Ko je naša povedala Turčija Rusiji vojno, je razobesil v Ljubljani (ki je po našem mnenju slovensko mesto) in položaj je vedno enak in ni gre naprej! Pozdrav vsem do- brim rojakom!...

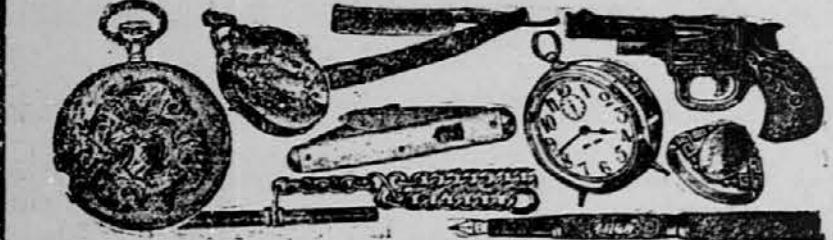
Vsi svetniki in avstralski vojska v Galiciji.

—

Iz pisma trenskoga podčastnika je posnel "Slov. N." sledete:

"... Včeraj je bil Vseh Svetih dan!" "Vseh mrtvih dan!" Vi ste posesti in okrasili grobove svojih dragih, a tudi mi smo bili s svojimi dušami doma "na tistem temu domovanju, kjer mnogi spe v nezdramnem spavaju". Poleg vasi, kjer ležimo je malo gozdi Sierakose, ves razbit in prazen; a v njegovem velikem in krasnem parku smo baš na vseh mrtvih dan pokopali padlih tovarišev. Na večer, ko je padel mrak z gosto meglo, me je hrepenuje po grobu mojega očeta, ki spi v Ljubljani pri Sv. Krištofu, siloma gnalo na grobovje. Vzel sem s seboj nekaj svetih, povabil svoje tovariše in še obiskat sveže grobove v grajskem parku. Vsem so bile solze iz oči. Okrasili smo grobove s svečami, zelenjem in smrečjem ter se vrnilo zelo potrti. Kolera se pojavi načelna, in te bolezni se bojnemu huje kot krogel v šrapnilev. Le težko se držimo čisto in snažno, ker ne dobimo vode. Celotno tekoče vode so okužene od poginilih konj. Vode so polne mravov in trapel! Včasih se ne umijem po več dni zapored. In ta nesnaga povsod! Kamor greš, povsod človeško in živalsko blato. Seveda, koder hodi tedne na tedne na 100.000 ljudi in živali, tam mora biti blata preveč. Bolhe in uši nas mučijo, kajti gališke vase so strašno umazane in nesnažne. Ig je parket v primeri z gališko vaso! — Doslej sem stanoval v svojem trenskem vozu, kjer tudi spim. Na večer prižigem laternino in zaprem voz z plahom od vseh strani. Vsak večer pridejo častniki in akcesisti iz bližine, zlezejo k meni v voz, kadimo smotke in pijemo čas z rumom. Imam veliko karto Galicije in predsedujem debatam vsakovečnih sej. Doslej je bilo že vse srečno; zdrav sem in zadovoljen. Seveda se bo položaj pozimi obrnil na slabšč, ker nas bo mrevaril mraz in krajci bodo vstajali ter ne bo dobiti jedil, ki jih primanjkuje že sedaj. Danes smo zvedeli, da se bo boj nadaljeval tudi vso zimo ter se delajo v to svrhu že vse priprave. To je za nas vražje slabov novica, ker se je bati hude in dolge zime. Mraz in veter me je snoči napovedil z mnogoj voza v poljsko hišo, kar mi zaradi mrčesa ni prav nič všeč. Pomagaj nam, sv. Zacherlinus! Zakaj nam nihče ne pošlje časopisov, ki jih tu ni dobiti!! Pošljite nam jih v kuvertih, ker nam je včasih dolgčas po domovini! Vojna pošta še vedno danes smo že 28. dan brez poročil. Pisma dobivam na 2–3 tedne, dasi sem tukaj neprestano že 7. dan. Kanoni grme noč in dan, a položaj je vedno enak in ni gre naprej! Pozdrav vsem dobrim rojakom!...

ZASTONJ! ZASTONJ! ZASTONJ!

RADNI VOJNE smo nakupili veliko zalog različnih predmetov od nekropole nemške tvrte. Sklenili smo da dajemo te predmete ZASTONJ z našimi urami. Kdo kupi toraj od n s možko ali žensko uro, dobi gori naslikanih 8 predmetov ZASTONJ. Tipredmeti so:

1. Verzija 2. Privesek 3.) Nožič, 4.) Pero 5.) Brtev 6.) Ura-budilka 7.) Prstan 8.) 32 kaliber revolver (model).

Ako torej nocete našo 14 karatov pozlačeno, od tvrdke za 20 let jambeno uro, s svetovnoznamenim kolesjem in teh osem predmetov kot darilo POVSEM ZASTONJ poleg ure, — potem izrežite ta oglas ter ga pošljite nam znotraj 25 centov v znamku. Stem nas zagotovite, da resno želite imeti to uro. Kakor hitro prejmošmo naročilo, vam pošljemo uro in imenovanih 8 predmetov POPOLNOMA ZASTONJ. Kadars se vam izroči posiljev ter ste zadovoljni z uro in darilom, plačajte ostanek \$7.70 ter stroške posiljevanja 25 centov. Ako ne boste zadovoljni, zavrnite pošiljanje in v mam vrnemo 25 centov.

Omeniti moramo, da bi plačali drugod za isto uro in predmete trikrat toliko, dočim zahtevamo mi le \$7.75. Tch osem predmetov predstavlja že samoposredno vrednost \$7.75. Oddamo jih pa lahko zato, ker smo kupili veliko.

Zapomnite si, da ne bo vojna z Nemčijo vedno trajala. Ne boste in ali vedno prilike kot je sedanja ter se ne boste mogli poslužiti tako ugodnega trenutka kot je sedanja. Plačite se danes.

Naslovite:

NEW YORK WATCH CRED. CO., Gerken Blvd. West Broadway, New York City. Dep. 140.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim.

"KRACKERJEV" brinjevec je kuhan iz zrelih, čistih, importiranih jagod in se prodaja samo v steklenicah. — Rojaki, varujte se ponaredib in zahtevajte pravi in čisti brinjevec, to je "Krackerjev", znan že zadol 20 let. Ako ga Vaš lekarnar ali gostilničar nima v zalogi, se obrnite pismeno na nas.

V zalogi imamo tudi čisti domaći

TROPINJEVEC in SLIVOVKO, kuhan v naši lastni distillery.

Počna naročila se točno izvršujejo

Prva Slovenska veletrgovina.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04, ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Po znižani ceni! Amerika in Amerikanci.

Spisel Rev. J. M. Trunk
je dobiti poštne proste za \$2.50. Knjiga je večna v platno in za spomin jako prilična.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor nizplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrije veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

MESEČNI PREGLED MED DRUŠTVI IN JEDNOTO.

Za mesec November 1914.

Prva četrtina znači številko društva;
druga znači sveto vplacanega denarja;
tretja znači surčinje; četrta pa
četrti znači koliko so jo izplačale podpore in poškodnine;
peta pa koliko so članji posameznih društev skupaj prejeli.

Dohodki:

Indatki:

	1000.00		1268.00	
1.	427.21	1000.00	—	268.00
2.	884.30	1000.00	—	127.30
3.	203.52		83.00	83.00
4.	129.43		16.00	16.00
5.	83.00		11.00	16.00
6.	84.06		126.00	126.00
9.	389.42		162.00	162.00
11.	81.04		92.00	92.00
12.	146.34		16.00	16.00
13.	116.80		78.00	78.00
14.	71.30		70.00	70.00
15.	184.27		108.00	108.00
16.	200.00		124.00	124.00
17.	83.02		61.00	61.00
18.	476.33		102.61	102.61
19.	238.38		15.00	15.00
20.	150.35		63.00	63.00
21.	168.08		34.00	34.00
22.	234.54		66.00	66.00
25.	305.92		111.30	111.30
26.	72.70		19.00	19.00
27.	119.18		51.00	51.00
28.	62.86		63.00	63.00
29.	166.51		191.55	191.55
30.	415.64		22.00	22.00
31.	254.23		154.65	154.65
32.	173.02		14.00	14.00
33.	221.70	500.00	97.00	97.00
35.	153.98		23.00	23.00
36.	259.12		85.46	85.46
37.	561.61	179.00	160.48	160.48
38.	113.35		92.99	92.99
39.	199.04		107.98	107.98
40.	198.32		161.11	161.11
41.	85.46		164.94	164.94
42.	160.48		143.48	1000.00
43.	92.99		55.73	
44.	107.98		167.22	
45.	161.11		201.22	
47.	164.94		126.44	
49.	143.48	1000.00	76.02	
50.	55.73		99.54	
52.	167.22		103.54	
53.	201.22		81.17	
54.	126.44		92.60	
55.	76.02		35.73	
57.	99.54		151.25	
58.	103.54		215.50	
60.	81.17		82.30	
61.	92.60		70.	
64.	35.73		198.26	
66.	151.25		61.45	
68.	215.50		154.11	
69.	82.30		60.10	
70.	70.		64.00	
71.	198.26		188.46	
72.	61.45		30.56	
75.	154.11		57.26	
76.	60.10		155.01	
77.	64.00		47.46	
78.	188.46		102.44	
79.	30.56		156.63	
81.	57.26		62.66	
82.	155.01		46.98	
83.	47.46		61.43	
84.	102.44		96.73	
85.	156.63		65.94	
86.	62.66		92.	
87.	46.98		256.82	
88.	61.43		116.12	
89.	96.73		44.21	
90.	65.94		38.40	
92.	92.		120.41	
94.	256.82		54.12	
99.	116.12		100.00	
100.	44.21		100.00	
101.	38.40		84.00	
103.	120.41		83.26	
104.	54.12		22.95	
105.	96.72	1000.00	55.58	
106.	83.26		59.25	
107.	22.95		82.61	
108.	55.58		107.82	1000.00
109.	59.25		35.81	
110.	82.61		197.74	
111.	107.82	1000.00	29.00	
112.	35.81		27.10	
114.	197.74		70.88	
115.	27.10		30.67	
116.	70.88		26.38	
117.	30.67		19.98	
118.	26.38		As. št. 195.	
119.	19.98		64.	34.32
	Skupaj 12727.50	6500.00	4861.12	11.361.12

IZURADA GLAVNEGA TAJNIKA
J. S. K. JEDNOTOPREMIERNE ČLANOV IN ČLANIC PRI SPDAJ NAVEDA
NIR DRUŠTVM.

Sv. Ciril in Metoda, štv. 1, Ely, Minn.

Zopet sprejeti: Joseph Bozich 70 14968 1000 42. — Ana

Rozich 69 14969 1000 43.

Suspendirani: Filip Dujmovic 81 14941 1000 31. — Se-

jastov Tom 86 17271 1000 27. — Frančič John 64 16205

1000 44.

Sv. Fran. Jez., štv. 2, Ely, Minn.

Pristopila: France Seme 90 17873 500 26.

Suspendirani: Kaptan John 93 12885 1000 17. — Omer-

za Josip 90 13863 1000 20.

Prestopil k društvu sv. Barbara štv. 47. : Lawrence Hrovat 78

17798 1000 26.

Prestopil k društvu sv. Alojzija štv. 31: John Sternole 73
1395 1000 36.

Sv. Barbara, štv. 3, La Salle, Ill.

Zopet sprejeti: Jos. Šešek 82 13084 500 28. — John Klo-
bučar 92 17656 500 21.

Suspendirani: John Hrovat 95 15690 1000 17. — Mat-

Baškovich 64 10708 1000 44. — Mary Baškovich 73 1079

500 35.

Sv. Marija Ponagaj, štv. 6, So. Lorain, Ohio.

Pristopil: Frank Germek 96 17849 500 18.

Sv. Cirila in Metoda, štv. 9, Calumet, Mich.

Prestopili k društvu Dulutski Slovani št. 107: Anton Cher-
nich 75 3761 10000 30. — Marija Chernich 83 82270 500

23. —

Zopet sprejeti: Mike Mihalich 74 2542 1000 28. — Geo.

Pezdire 73 82 1032 1000 29. — Nick Badovinac 66 10225

1000 42. — Marija Mihalich 63 8306 500 43. — Marija Pez-

dire 68 8320 500 38. — Marta Badovinac 66 10370 500 40.

Suspendirani: Bahor Frank 81 1234 1000 28. — Jurij

Klobuchar 63 817 1000 39. — Pintar Anton 66 857 1000

41. — Bihor Loiza 83 13789 500 27. — Klobuchar Marija 70

8286 500 36. — Pintar Beti 70 12856 500 36.

Pristopili: Jos. Klobuchar 86 17847 1000 29. — Phillip

Rozich 88 17848 1000 26.

Sv. Stefana, štv. 11, Omaha, Nebraska.

Zopet sprejeti: Jacob Grguraš 84 13593 1000 26. — Ma-

rija Grguraš 89 16243 1000 24.

Sv. Jozefa, štv. 12, Pittsburg, Pa.

Zopet sprejeti: Colaric Frank 89 17259 500 44. — Ga-

brejna John 76 3738 1000 29. — Grašč Joseph 84 1001

1000 19. — Grabenja Ana 85 8404 500 21. — Grašč Mary

85 8409 500 21.

Suspendirani: Jacob Kronje 84 2811 1000 20.

Sv. Alojzija, štv. 13, Baggaley, Pa.

Prestopil k društvu sv. Roka št. 50: Frane Miše 69 1085

1000 34. — Marija Miše 69 8454 500 37. — Joseph Mauser

78 3869 1000 27. — Jozef Mauser 79 8465 500 28. —

Alois Mauser 82 10432 1000 23. — Marija Mauser 82 10431

500 26.

Sv. Petra in Pavla štv. 15, Pueblo, Colo.

Pristopil: John Bozek 75 17850 500 39.

Sv. Cirila in Metoda, štv. 16, Johnstown, Pa.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Plačilo za zvestobo Slovencev v sedanji vojni. Kranjska deželna vlada je razpustila edini slovenski kulturni zavod "Slovensko Matice" v Ljubljani. Tako pregaanja Avstrija še v vojem času svoje zveste podanike! To je nena nagrada, božično darilo!!

Na poti v domovino umrl. Kako poroča neko zasebno poročilo, je umrl na transportu iz Galicije profesor Bercic.

"Janez" v ruskem vjetništvu. Neki kranjski vojak 17. pešpolka je poslal svoji materi pismo, iz katerega posnemamo: "... Ruski se bom kinalu naučil. Ni mi težko. Regimentu se pravi po ruski polk, kosarni se pravi kazarma, pismu se pravi pismo, piški se pravi kurica, gosi se pravi gus, mesu se pravi mjaso, fizišu se pravi bob. Prav ni težkega ni. Vas se po ruski imenuje dervenja, ker je povsod toliko drevja. Samo to mi še ne gre vkljup, zakaj dajejo Rusi včasih kakvi stvari napena imena. Kanonu pravijo puška in kapi pravijo šlapa. Najbolj neumno pa se mi zdi, da pravijo kaprolu "jeftajtar". Če je kdo kaprol, vendar ni več frajtar! Ampak razumemo se čisto dobro in hudega nam ni niced."

V črnogorskem vjetništvu s potopljenimi avstrijskimi križarke "Zenite" se nahajata: Pavel Robič iz Kranjske gore in Janez Šibenik iz Postojne.

Pismo Dolenca iz Belgije. Kakor je znano, je dala Avstro-Ogrska več svojih motornih baterij na razpolago svoji zaveznicu Nemčiji na zapadnem bojišču. Pri teh baterijah služujejo tudi slovenski vojaki, ki so se udeležili tudi oblegovanja belgijske trdnjave Antwerpen. Eden izmed teh, M. Ozvald, doma iz Kostanjevice, je poslal iz Antwerpna pismo, v katerem piše med drugim: "Prepravili smo velik del Avstrije, Bavarško in Luksemburško. Prišli smo v Belgijo in Francijo, kjer smo prvi posegli v boji svojimi motorskimi baterijami. In uspejmo bili na naši strani. Iz Francije smo se zopet vrnili v Belgijo, da sodelujemo pri obleganju trdnjave Antwerpen. Tudi to trdnjavamo smo zavzeli, kakor preje Namur in Maubeuge (Mobež). Dosedaj smo bili neprestano v boju, brez vsakega počinka. Danes, 14. okt., je odmor, dobili smo en dan odihliklja. Kakšen užitek! Sedaj imamo vsaj ležišče, da spimo pod streho, četudi na trdih tleh. Preje smo prenočevali tedne, mesece zunaj na prostem, ne glede na to, ali je bilo lepo vreme, ali dež in vihar. Bdeli smo noč in dan v svojih postojankah, granate in šrapneli pa so padali nad glavami kot toča. Bilo je strašno. Najstrašnejše pa je bilo pred Maubeuge. Nikdar, dokler živim, ne pozabim onih groznih noči, ki smo jih prebili tukaj. Pravijo, da smo bili izdani; kaj je na stvari, ne vem, vem pa, da je bila naša osvetna strašna. Mesto s 16,000 prebivalci smo razstrelili v prah in pepel, niti opeka ni ostala na opeki... Danes smo tu v Antwerpnu. Pripravljamo se na nove napore, na nove boje, ker konča se ne bo skoro. Pravkar smo dobili poročilo, da je kralj belgijski Albert ranjen in da je pohegnil. Revež, zadostil je svoji dolžnosti napram domovini, a sedaj je moral bežati in izgubil je vse, vse. Revnješi je sedaj kakor zadnji herač. Nekotore spominjam na "ubežnega kralja", pesem, ki smo se jo učili v šoli... V mojem oddelku sta tudi dva Novomeščana: Bučar, ki igra gosil, in črnomajske učiteljice Mikulič, sin novomeškega kroča. Uboča oba sta ranjena v nogu... Vse bi bilo dobro, samo v skrbah sem radi svojcev doma. Osemnajstletni najstarejši moj brat je šel prostovoljno k vojakom in se morda že bori na severu proti Rusom, mlajši brat in sestra pa sta oba bolna. Edino to me tolaži, da dobita mati zame državno podporo po 1 krono na dan, da moji ljudje vsaj od gladu ne bodo poginili. Ne, ne bodo, saj dokler bom jaz živ! Pravkar sem jem poslal domov 10 mark ali 12 kron, vse, kar sem si mogel tu na bojišču prihraniti. In ne obupavanju, notranji glas mi pravi, da se bo vse preokrenilo na bolje..."

Drugi transport ranjencev. 10. nov. so prišli v kandijsko bolnično zopet ranjenci. Bili so vsi taki, da so mogli sami iz postaje v bolnico. Tukaj so jih preskrbele gospa in gospodine malo južino. Med novimi ranjenci ni nobenega Slo-

Jurij Tajhter s srebrnim zaslужnim križem za dolgoletno uspešno službovanje.

Zalasko župnijo je dobil Anton Veternik, dosedel župnik na Dolu pri Hrastniku.

Novice iz Maribora. Pri topninarski vojašnici gradi vojaški erar 15 barak, pri infanterijski pa dve; v vsako bo šlo po 250 mož. Namenjene so barake za rekrute, pa tudi za one črnovojnike, kateri gredo sedaj na nabor. Povrh tega se zgradita še dve barak za bolnike z nadežljivimi boleznjimi. — Davčni nadoskrbnik pri davčnem in sodniškem depozitnem uradu, Karel Reicher, je dosegel 35. službeno leto. Služil je tudi pri raznih davčnih uradilih na Spod. Štajerskem. — Tukajšnji časopisi pozivajo deželni solski svet, naj bi se začeti podnik na dejavnem ženskem učiteljišču.

Preselil se je odvetnik dr. Matjaž Senčar iz Laškega trga v Ptuj.

KOLOŠKO. Kolera. V Volšperku so 17. nov. dognali en nov slučaj kolere.

Odlikovanje. Iz St. Lenarta pri Sedmih Studenih. Veliko srebrno kolajno si je priboril na severnem bojišču četovodja 4. domobr. pešpolka, 2. oddelka strojniki pušk. Janez Dermec, podomače Avštnov Hajnček, s tem, da je v nekem boju vodil cel strojnopuskin oddelek cela dva dni, ker so bili vsi častniki ranjeni, ter je prizadel Rusom mnogo izgub. Sedaj se zdravi doma, ker ga je zadel sovražni šrapnel na glavo.

V ruskem vjetništvu. Koroški vojni kurat dr. Drexel je pisal iz vjetnišča, da se nahaja v Tari, severno od Omska, v Sibiriji. V pismu pravi, da jih je tam iz najrazličnejših polkov;

stanjujejo v peterih malih hišah in so z vsem zadovoljni. Tudi hrana je dobra; za denar pa vsem slabava prede, kar jih skrbi, ker nimajo ničesar na sebi, razen kar so imeli na telesu.

K "veliki armadi" je bil poklican vojak, ki so ga prepeljali z bojišča v Celovec. Dne 3. nov. je umrl v bolnišnici Rdečega križa 32 let starci rezervisti pešpolka 88. Franc Bartipan iz Milostenia. Pokopali so ga na mestnem pokopališču v Trnjavi.

V črnogorskem vjetništvu s potopljenimi avstrijskimi križarke "Zenite" se nahajata: Ernest Bauer iz Velikoveca in Fran Wuggenig iz Beljaka.

Kolera. Iz sanitetnega oddelka deželne vlade se poroča, da je bila zopet dne 4. nov. na treh dne 30. okt. s transportom v Celovec došlih vojakih konstatirana azijatska kolera.

Prehladi. Lahko uplivajo na vaš želodec. Zdaj pa se oddajali po K 1.04 do K 1.12 kg žive teže. — Pšenica se še vedno draži in je narasla na 45 K na 100 kg.

Odlikovanje. Z zaslužno kolajno za 40letno zvesto službovanje je bil odlikovan Fran Sušnik, sodni sluga v Novem mestu.

STAJERSKO.

Nasedel je: Čevljari Janez Koščec iz St. Jurija ob j. ř. se je zelo rad pogovarjal o vojni. Tudi se je kaj rad pobahal, da je pri vojakih spravil do frajtarja, pričemur je zatrjeval, da bi avstrijske čete pod njegovim poveljstvom prav kinalu užugale Srbe, treba le, da jim on poveljuje. To priliko sta uporabila sin nadučitelja Koščnika ter posestnik in občinski tajnik v Dražljah Ivan Jarnovič. Pisala sta čevljaru Koščemu pismo z vsebino, da je avstrijski armadi znano, da je on spremenil vojskovočja ter da se najtok napoti v Kečkemet na Ogrsko, da prevzame ondi poveljstvo čez avstrijsko armado. Pismo sta podpisala na ime načelnika avstrijskega štaba barona pl. K. Hötzendorfa. Kakor hitro je domišljavi čevljari prejel dotično pismo, se je kar s prvim vlakom podal v Kečkemet na Ogrsko, kjer je na svoje veliko zadruženje pričaščil vojaški oblasti izvedel, da je pošteno nasedel. Oba pisca pisma se bosta zagovarjala pred sodiščem.

V črnogorskem vjetništvu s potopljenimi avstrijskimi križarke "Zenite" se nahajata: Rudolf Črtalič iz Brežic in Janez Kramar iz Dobrnič pri Celju.

Umrl je stavbarski mojster in posestnik v Rogaški Slatini Daniel Madile.

Poročil se je v hoški podružnici pri Sv. Lenartu na Pohorju učitelj-vojak Radovan Mejovšek na Reki in gđč. Marico Lebejevo, hčerkko ondotnega župana in posestnika Franca Lebe.

Drugi transport ranjencev. 10. nov. so prišli v kandijsko bolnično zopet ranjenci. Bili so vsi taki, da so mogli sami iz postaje v bolnico. Tukaj so jih preskrbele gospa in gospodine malo južno. Med novimi ranjenci ni nobenega Slo-

Jurij Tajhter s srebrnim zaslужnim križem za dolgoletno uspešno službovanje.

Novice iz Maribora. Pri topninarski vojašnici gradi vojaški erar 15 barak, pri infanterijski pa dve; v vsako bo šlo po 250 mož. Namenjene so barake za rekrute, pa tudi za one črnovojnike, kateri gredo sedaj na nabor. Povrh tega se zgradita še dve barak za bolnike z nadežljivimi boleznjimi. — Davčni nadoskrbnik pri davčnem in sodniškem depozitnem uradu, Karel Reicher, je dosegel 35. službeno leto. Služil je tudi pri raznih davčnih uradilih na Spod. Štajerskem. — Tukajšnji časopisi pozivajo deželni solski svet, naj bi se začeti podnik na dejavnem ženskem učiteljišču.

Preselil se je odvetnik dr. Matjaž Senčar iz Laškega trga v Ptuj.

KOLOŠKO. Kolera. V Volšperku so 17. nov. dognali en nov slučaj kolere.

Odlikovanje. Iz St. Lenarta pri Sedmih Studenih. Veliko srebrno kolajno si je priboril na severnem bojišču četovodja 4. domobr. pešpolka, 2. oddelka strojniki pušk. Janez Dermec, podomače Avštnov Hajnček, s tem, da je v nekem boju vodil cel strojnopuskin oddelek cela dva dni, ker so bili vsi častniki ranjeni, ter je prizadel Rusom mnogo izgub. Sedaj se zdravi doma, ker ga je zadel sovražni šrapnel na glavo.

V ruskem vjetništvu. Koroški vojni kurat dr. Drexel je pisal iz vjetnišča, da se nahaja v Tari, severno od Omska, v Sibiriji. V pismu pravi, da jih je tam iz najrazličnejših polkov;

stanjujejo v peterih malih hišah in so z vsem zadovoljni. Tudi hrana je dobra; za denar pa vsem slabava prede, kar jih skrbi, ker nimajo ničesar na sebi, razen kar so imeli na telesu.

K "veliki armadi" je bil poklican vojak, ki so ga prepeljali z bojišča v Celovec. Dne 3. nov. je umrl v bolnišnici Rdečega križa 32 let starci rezervisti pešpolka 88. Franc Bartipan iz Milostenia. Pokopali so ga na mestnem pokopališču v Trnjavi.

V črnogorskem vjetništvu s po-

Pazite na nič vredne ponar-

rebbe ter zahte-

vajte odločno

pristni Richter-

& Anchorvar-

stveno znamko

kot jenasičana

tukaj. 25 in 50

centov v le-

karah in narav-

nost od

NOVO! NOVO!

"SVETOVNA VOJNA".

Popis pričetka sedanje vojne s

33 lepimi slikami in velikim zem-

ljivojdom Avstro-Ogrske.

Cisti dobrék te izdaje se boda

oddal "Podpornemu društvu vod-

in sirot" padlih slovenskih moš v

sedanjih vojnih.

Rojaki, pomagajte dobré stvari!

Cena zvezka 25¢. Naroča se pri:

V. J. KUBELKA,

538 W. 145. St., New York, N. Y.

(30-10-30-12)

Za slovenske grafofone plo-

šče, Columbia grafofone, zlatino

in srebrino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC,

P. O. Box 25,

Denver, Colo.

(7-11 v sob)

HARMONIKE

oddelka zakonskih vrst in

pravljajo

zdravju

z

Doli z orožjem!

ZGODBA ZIVLJENJA.

Spisala Berta pl. Suttner. — Za "Glas Naroda" pripredil J. T.

54

(Nadaljevanje).

V drugih razmerah bi se skorajgotovo ne mogla ustavljati vsem skušnjavam, katerim so izpostavljene mlade ženske. Kdor ima pa v sru globoko in osrečočno ljubezen kot sem jo gojila jaz do Friderika, ta je dobro zavarovan proti vsem nevarnostim.

Ali mi je bil tudi on zvest?

O njegovo zvestobi nisem nikdar dvomila.

Ko se je bližal poletje, so začeli zapuščati člani visoke aristokracije Pariz. Nekateri so odpotovali v Trouville in Dieppe, v Biarritz in Vich in v Baden-Baden. Princezinja Matilda je odšla v svoj grad St. Gratien, dvor je odšel v Compiegne.

Tudi naju so z vseh strani vabili, pa nisva hotela nikamor iti. Preveč sva preživel pozimi, poleti sva potrebovala počitka.

V Grumitz zaenkrat še nisem hotela. Bala sem se, da bi si ne obudila spomina na tiste strašne prizore, sicer bi pa tudi tam ne imela miru pred ljudmi in obiskovalci, kjer naju je v okolici vsakdo poznal.

Odpotovala sva toraj v Švico. Pariškim prijateljem sva oblila, da jih bova pozimi zopet obiskala, in odšla sva, kakor dva dinka na poletne počitnice.

Kako dobro nam je del ta počitek. Dolgi izprehodi, študije, igranje z otrokom.

Tako sem bila brezkrbna, da sem le semtretja napravila kako opazko v zapisnik.

Tudi v celi Evropi je bilo tedaj vse mirno in brezkrbno. Na političnem obzorju ni bilo nobene temne točke. Se celo o renvanši se ni slišalo ničesar.

Najbolj me je jezilo in vzneširjalo, ker so takrat uveli v Avstriji splošno vojaško službo. Nikakor nisem mogla pojmiti, da bo moral biti najin Rudolf vojak.

Potem pa še pravijo ljudje, da je na svetu kaj prostosti!

— Enoljetni prostovoljec bo — me je tolažil Friderik — to ni nje. Eno leto se že prestane!

Jaz sem odkimala:

— Preveč je, če je samo en dan. Nobenega človeka se ne more siliti, da bi bil le en dan v službi, katera se mu ne dopade. Pomisli, koliko je takih pri vojakih. Na zunanje morajo kazati to, v sru pa misijo ravno nasprotno. Z veseljem morajo opravljati službo, ki se jim gnusi. Vsaka beseda, ki jo izrečejo o vojaščini, je laž. Svojega sina želim vzgojiti za poštenega človeka, ne pa za lažnjiveca.

— Potem bi bilo pa boljše, ljubica, če bi ga par stoljetij pozneje rodila — mi je odvrnil Friderik. — Odkritoščen zamore biti popolnoma prost človek. Resnica in prostost sta dandanes še precej temna pojma, čim bolj pa študiram, tem jasnejša mi postajata.

Friderik se je z vso vnero lotil svojih študij.

Srečno in zadovoljno sva živila v samoti, pri vsem tem sva pa vseeno sklenila iti na spomlad v Pariz. Ne s tem namenom, da bi se veselila, pač pa, da bi začela svojo življenjsko nalogo praktično izvrševati.

Vedela sva sicer, da ne bova ničesar posebnega dosegla, zadovoljna bi bila, če bi našla samo senco pritrjevanja pri drugih. Da bi že vsaj prijatelji spoznali, za kaj se boriva, po čem hrepenuva.

Spominjam se, da sva v pogovorih omenjala tudi načrt cesarja Napoleona. Kot že omenjeno, je hotel namreč predlagati, da bi začele vse države razroževati. Vse najino upanje, vse najini načrti so se v prvi vrsti tikali te zadeve.

Friderik si je nabavil zapiske ministra Sully-a, v katerih je bilo natančno razložen načrt Henrika IV.

Sklenila sva poslati francoskemu cesarju prepis, stopiti v zvezo z Avstrijo in Prusijo. To bi se dallo napraviti s pomočjo najinega prijatelja, ministra. Friderik je pa imel poleg tega v Berlinu prijatelja, ki je bil na dvoru ugledna oseba.

Meseca decembra sva hotela iti v Pariz, pa nisva mogla.

Najin zaklad, najina malo Silvija je zbolela... To so bile težke, težke ure...

Takrat se seveda nisva več zmenila za Henrika IV. in za Napoleona III. ... Otroku se je obrnilo zelo na slabo.

Silvija pa vseeno ni umrla. V teku dveh tednov je bila vse nevarnost odstranjena. Zdravnik naman ni svetoval odpotovati, ker bi se otrok lahko med vožnjo prehladił. Sklenila sva toraj odpotovati meseca marca.

Ta bolezen in ozdravljenje... nevarnost in rešitev... kako sva bila žalostna in kako vesela... Misilia sem, da ne moreva biti vecja prijatelja, kot sva bila prej predno je hčerka zbolela, pa vendar ni bilo tako. Nikdar bi ne vрjela, da se moreta najini sreči še bolj blizi.

Nizmerno vpliva na dve duši skupna bojazen, skupen trepet pred veliko nesrečo. Neizmerno je veselje dveh sreč, če je nesreča, ki je pretila obema, odvrnjena.

SESTA KNJIGA.

1870/1871.

Predslutnje? Ne, predslutnje ni. Nikdar se mi ni še zdel Pariz tako vesel in živaben kakor tisto popularno mesece marca leta 1870, ko sva dospela tja. Ljudje niso niti najmanj slušili, kakšne strahote jih čakajo. Tudi jaz sem bila vesela kakor ponavadi. S pomočjo agenta Johna Arthurja sva najela isto malo višo, kjer sva stanovala pred dvema leti.

Pred vhodom naju je pričakoval isti služabnik kot pred dve leti. Ko sva se peljala po Champs Elysees pa izprehod, sva srečala več starih znancev. Pozdravljanja in ozdravljanja ni bilo ne konca ne kraja. Zrak je bil prenasičen s pomladnim vonjem, kamorkoli je človek pogledal povsod samo vedri obraz, povsod samo veselje.

Mimo naju se je peljala tudi lepa cesarica in name veselo zamenhnila z roko v pozdrav.

Gotovo se vsak človek spominja tako živo kakega prizora, kot bi se odigral včeraj. Obrazi so natančno zarisani v njegovem spominu, kretanje, natančno se spominja vseh izpregovorjenih besed. Tako je bilo tudi z menoj.

— Kako lep je ta Pariz! — je vzkliknil večkrat Friderik, in jaz sem bila čisto njegovega menjena.

O če bi vedela takrat, kaj se je zgodilo s tem mestom veselja, umetnosti in vsakovrstnih zabav! Ce bi samo slutila, bi gotovo gorila drugače...

Takrat nisva hotela okusiti v taki meri velikomestnega življenja kot pred dvema leti. Na plese nisva zahajala, kakor tudi ne v nikako bučno družbo. V gledališču sva sicer šla semterja, pa ne tako pogostoma.

Največ večerov sva preživel doma, v malem prijateljskem krogu.

Z načrtom, da bi poslala cesarju tisti prepis, ni bilo nič.

Napoleon III. sicer ni bil opustil svojih misli, toda tisti čas je bil zelo nepripraven za izpeljavo takih načrtov.

Vsi ljudje so vedeli, da prestol ne stoji na posebno trdni podstavi. Ljudstvo je bilo zelo nezadovoljno. Vlada je bila prisiljena posostriti policijske določitve, če je hotela preprečiti demonstracije.

Po mnjenju nekaterih bi edino vojna zamogla podletiti dinastični večji ugled in moč. Skoda, da ni bilo nobenega vzroka.

Nikdo ni več zinil nobene besedice o demobilizaciji. Se tega je treba. Potentiam bi bila slava Bonapartov končana. Njegovi nasledniki morajo dokončati delo, katerega je započel Napoleon Bonapart.

Friderik je vseeno pisal ministru na Dunaj in svojemu prijatelju v Berlin, pa ni dobil povoljnega odgovora.

Daški prihodnje,

Pozor Slovenci!
Proda se stara, Slovencem in drugim narodom dobro znana

Ocostilna (Saloon).

Namenil sem pričeti drugo trgovino, zato prodam gostilno za nizko ceno. Upršajte ali pišite na:
ANTON JUSTIN, Box 736, Rock Springs, Wyo.

I menik
padlih, ranjenih in vjetih naših rojakov v sedanjih evropski vojski.

Sestavljen po izvirnih poročilih vojnega ministrstva s posebnim ozirom na vojne oddelke, pri katerih služijo Slovenci. Ta imenik sestavljen je po abecednem redu in sicer: od kje je kdo denes, kdo noči, kateremu vojnemu oddelku pripada I. t. d., tako da lahko tukaj najdete onega, za katerega bi radi vedeli. Pri padlih : zavedeno je kje so padli in kje so pokopani, pri ranjenih pa v kateri bolnišnici se nahajajo, tako da jim lahko pišete. Nikjer drugje ne morete dobiti tako točnih podatkov, kakor v tej knjizi. Cena isti je 25 centov pri.

Felix M. Dolinar.

45 Vesey St. Dept. C, New York, N. Y.
Pazite na Dept. "G".
Kdor želi razprodajati knjižico naj si piše po pogoje.

Slovenska unijiska TISKARNA

Rojaki in društveni tajniki, ali pa... da so vaše tiskovine vedno načrtevne v unijski tiskarni?
Naša tiskarna je popolno založena z najbolj modernimi črkami, okraski in z vsem tiskarskim materijalom in je največja slov. unijaka tiskarna.

NAJNJIJE CENE

vsam tiskovinam za vsako društvo, trgovca ali posameznika računalno vedno pri nas.

GARANTIRANO DELO

da ste zadovoljni s tiskovino in da se izdelava natančno, kakor želite. Predno se obrnite kam drugam, pilih k nam po cene za vsako tiskovino, ki jo potrebujete. Pri nas je vedno casno.

CLEVELANDSKA AMERIKA

Najstarejši slovenaki dvotednik.

6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojničkih ladij it. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimjer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
62 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 62 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu verziji \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dober
ito v podružnici Fr. Saks, 1004 St. Clair Ave., N. E.

Izšla je

lična knjiga:

"VOJSKA NA BALKANU".

Vsled vsestranske želje naročili smo ved iztisov te knjige in je sedaj enj. rojakom na razpolago.

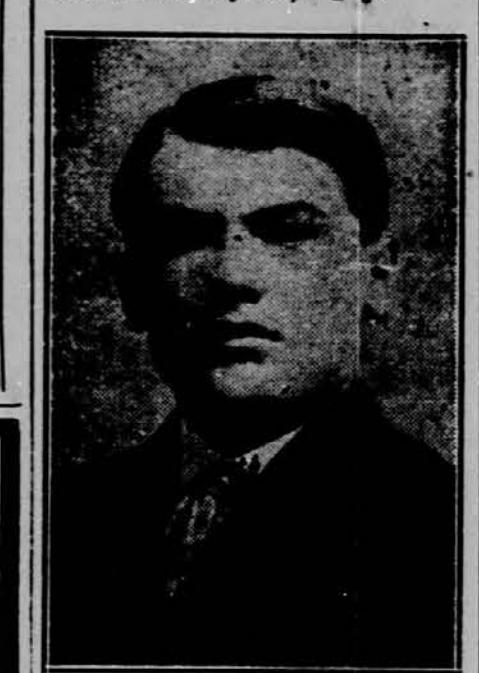
Knjiga "Vojska na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih sešitkov, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno s 255 slikami, tiskajoče se opis balkanskih držav in najvažnejših spopadov med sovražniki. Sešitkom je prideljen tudi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posemne zvezke je dobiti po 15c, vseh 13 sešitkov skupaj pa stane s poštnino vred \$1.85. Načrta se pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

PRIPOROČILO.

Rojakom v Steelton, Pa., in okolici naznanjam, da je

Mr. M. PAPIĆ,
128 Frederick St., Steelton, Pa., naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročino za naš list "Glas Naroda" in izdavati pravoveljavna potrdila. — Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo.

Upravnštvo "Glas Naroda".

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V SRDNEVZAVAH

JAKOB WAHČIĆ,
1092 E. 64th St., Cleveland, O.

N. R. Očes, ki bi mali moja održevanja bila, plakat \$200.

Amerika in Amerikancl.

Spisal
REV. J. M. TRUNK.

Slovenic Publishing Company je prevzela v zalogu rojakom že znano knjigo Rev. J. M. Trunka: **AMERIKA IN AMERIKANCI.**

Ni naš namen izreči na tem mestu kako kritiko, pač pa izjavljamo, da je to izvrstno delo, katerega bi si moral nabaviti vsak rojak v Ameriki, bodisi v lasten podnik, bodisi kot darilo svojcem in posameznikom, na katerih bo v starri domovini, kjer se gotovo zanimajo starši ali sorodniki za deželo,